

ความรู้เรื่องอัคคีภัย

ไฟ

เป็นพลังงานชนิดหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อมนุษย์ อย่างมหาศาล เพราะไฟเป็นต้นกำเนิดของพลังงานต่างๆที่มนุษย์นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แต่ “ไฟ” อาจก่อให้เกิดภัยอย่างหนักได้ หากขาดความรู้หรือ ขาดความระมัดระวังในการใช้และการควบคุม ดูแลแหล่งกำเนิดไฟ ประชาชน ทั่วไปควรรู้ภัยอันตรายจากไฟไหม้ เพื่อจะได้มีแผนการควบคุมการใช้ไฟการใช้ ความร้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย พร้อมทั้งเรียนรู้วิธีการป้องกันและ ระวังอัคคีภัยเพื่อลดภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นสิ่งที่ควรรู้ได้แก่ ภัยอันตรายจากไฟ ไหม้, การป้องกันและระงับอัคคีภัย, วิธีใช้เครื่องดับเพลิง, ขั้นตอนทั้ง ๔ เมื่อมี ไฟไหม้, หลัก ๕ ต้องป้องกันไฟ, บัญญัติ ๑๐ ประการในอาคารสูง, และความรู้ เบื้องต้นเพื่อพ้นอัคคีภัย และใช้แก๊สปลอดภัย ๑๐ วิธีโดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ภัยอันตรายจากไฟไหม้

๑.๑ ไฟไหม้จะมีความมืดปกคลุม

ไม่สามารถมองเห็นอะไรได้ ความมืดนั้นอาจเนื่องจากอยู่ภายในอาคาร แล้วกระแสไฟฟ้าถูกตัด หมอกควันหนาแน่น หรือเป็นเวลากลางคืน

วิธีแก้ไข

- ❖ ติดตั้งอุปกรณ์ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน (Emergency Light) ซึ่งทำงานได้ด้วย แบตเตอรี่ทันที ที่กระแสไฟฟ้าถูกตัด
- ❖ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง เมื่อกระแสไฟฟ้าถูกตัด
- ❖ เตรียมไฟฉายที่มีกำลังส่องสว่างสูง ไว้ให้มีจำนวนเพียงพอในจุดที่สามารถ นำมาใช้ได้สะดวก
- ❖ ฝึกซ้อมหนีไฟเมื่อไม่มีแสงสว่าง ด้วยตนเองทั้งที่บ้านที่ทำงาน ใน โรงแรม หรือ แม้แต่ในโรงพยาบาล โดยอาจใช้วิธีหลับตาเดิน (ครั้งแรกๆ ควร ให้เพื่อนจูงไป) และควรจินตนาการด้วยว่าขณะนี้กำลังเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑.๒ ไฟไหม้จะมีแก๊สพิษและควันไฟ

ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุเพลิงไหม้ประมาณร้อยละ ๙๐ เป็น ผลจากควันไฟ ซึ่งมีทั้งก๊าซพิษ และทำให้ขาดออกซิเจน

วิธีแก้ไข

- ❖ จัดเตรียมหน้ากากหนีไฟฉุกเฉิน (Emergency smoke mask)
- ❖ ใช้ถุงพลาสติกใส ขนาดใหญ่ตักอากาศแล้วคลุมศีรษะหนีฝ้าควัน (ห้ามฝ่า ไฟ) ครอบ คลานต่ำ
- ❖ อากาศที่พอหายใจได้ยังมีอยู่ใกล้พื้น สูงไม่เกิน ๑ ฟุต แต่ไม่สามารถทำได้ เมื่ออยู่ในชั้นที่สูงกว่าแหล่งกำเนิดควัน

๑.๓ ไฟไหม้จะมีความร้อนสูงมาก

หากหายใจเอาอากาศที่มีความร้อน ๑๕๐ องศาเซลเซียสเข้าไป ท่านจะเสียชีวิตทันที ในขณะที่เมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วประมาณ ๔ นาที อุณหภูมิจะสูงขึ้นกว่า ๔๐๐ องศาเซลเซียส

วิธีแก้ไข

❖ ถ้าทราบตำแหน่งต้นเพลิงและสามารถระงับเพลิงได้ควรระงับเหตุเพลิงไหม้ ด้วยความรวดเร็ว ไม่ควรเกิน ๔ นาทีหลังจากเกิดเปลวไฟ ควรหนีจาก จุดเกิดเหตุให้เร็วที่สุด ไปยังจุด รวมพล (Assembly area)

๑.๔ ไฟไหม้ลุกลามรวดเร็วมาก

เมื่อเกิดเปลวไฟขึ้นมาแล้ว ท่านจะมีเวลาเหลือในการเอาชีวิต รอดน้อยมาก

ระยะการเกิดไฟไหม้ ๓ ระยะ ดังนี้

๑. ไฟไหม้ขั้นต้น คือ ตั้งแต่เห็นเปลวไฟ จนถึง ๔ นาที สามารถ ดับได้ โดยใช้เครื่องดับเพลิงเบื้องต้น แต่ผู้ใช้จะต้องเคยฝึกอบรมการใช้เครื่อง ดับเพลิงมาก่อน จึงจะมีโอกาสระงับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ไฟไหม้ขั้นปานกลาง ถึงรุนแรง คือ ระยะเวลาไฟไหม้ไปแล้ว ๔ นาที ถึง ๘ นาที อุณหภูมิจะสูงมากเกินกว่า ๔๐๐ องศาเซลเซียสหากจะ ใช้เครื่องดับเพลิง เบื้องต้น ต้องมีความชำนาญ และต้องมีอุปกรณ์จำนวนมากเพียงพอจึงควรใช้ระบบดับเพลิงขั้นสูงจึงจะมีความปลอดภัย และมี ประสิทธิภาพมากกว่า

๓. ไฟไหม้ขั้นรุนแรง คือ ระยะเวลาไฟไหม้ต่อเนื่องไปแล้ว เกิน ๘ นาที และยังมีเชื้อเพลิงอีกมากมายอุณหภูมิจะสูงมากกว่า ๖๐๐ องศา เซลเซียส ไฟจะลุกลามขยายตัวไปทุกทิศทางอย่างรุนแรงและรวดเร็ว การ ดับเพลิงจะต้องใช้ผู้ที่ได้รับการฝึก พร้อมอุปกรณ์ในการระงับเหตุขั้นรุนแรง

๒. การป้องกันและระงับอัคคีภัย

เมื่อรู้ภัยอันตรายจากไฟไหม้แล้ว การป้องกันมิให้เกิดจะเป็น หนทางแรกที่ประชาชนทุกคน ควรเลือกปฏิบัติ ซึ่งการป้องกันนั้นมีหลักอยู่ ว่า

๑. กำจัดสาเหตุ
๒. คุมเขตลุกลาม
๓. ลดความสูญเสีย

“ ป้องกันอย่าให้เกิด คือสิ่งประเสริฐสุด ”

๑. กำจัดสาเหตุ สาเหตุแห่งอัคคีภัย

- ๑.๑ ประมาทในการใช้เชื้อเพลิง การใช้ความร้อนการใช้ไฟฟ้า
 - ๑.๒ อุบัติเหตุทั้งโดยธรรมชาติ และเกิดจากมนุษย์
 - ๑.๓ ติดต่อกลุลาม การนำความร้อน การพาความร้อน การแผ่รังสีความร้อน
 - ๑.๔ ลูกไหม้ขึ้นเองการทำปฏิกิริยาทางเคมี การหมักหมม อินทรีย์สาร วางเพลิง ทั้งทางตรง และ ทางอ้อม
- ๒ คุมเขตลุกลาม รับระงับ ยับยั้งไฟ ด้วยการทำความเข้าใจในหลัก

ตัวเลขรักษาชีวิต “ ๓ - ๔ - ๖ เดินขีดขวา รักษาชีวิต ”

เลข ๓ คือ องค์ประกอบของไฟ Component of Fire

องค์ประกอบของไฟมี ๓ อย่าง คือ

๑. ออกซิเจน (Oxygen) ไม่ต่ำกว่า ๑๖ % (ในบรรยากาศปกติจะมี ออกซิเจนอยู่ประมาณ ๒๑ %)
๒. เชื้อเพลิง (Fuel) ส่วนที่เป็นไอ (เชื้อเพลิงไม่มีไอ ไฟไม่ติด)
๓. ความร้อน (Heat) เพียงพอทำให้เกิดการลุกไหม้ไฟจะติดเมื่อ องค์ประกอบครบ ๓ อย่าง ทำปฏิกิริยาทางเคมีต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ (Chain Reaction)

วิธีการดับไฟ จึงมีอย่างน้อย ๓ วิธี คือ

๑. ทำให้อับอากาศ ขาดออกซิเจน
 ๒. ตัดเชื้อเพลิง กำจัดเชื้อเพลิงให้หมดไป
 ๓. ลดความร้อน ทำให้เย็นตัวลง
- * และการตัดปฏิกิริยาลูกโซ่ *

ด้วยความปรารถนาดี
จาก อบต.หนองโพ

ความรู้เรื่องอัคคีภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพ
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี